

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003269

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №131-к від 21.08.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маліневський Олег Миколайович

2. Oleh M. Malinevskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 06-08-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ
ЕКВІТІ

Код за ЄДРПОУ: 30434979

Місцезнаходження: Рильський провулок, 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6182

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.31, 10.31.91, 10.31.03

Тема дисертації:

1. Дисциплінарна відповідальність адвоката за зловживання правом.
2. Disciplinary liability of an advocate for abuse of right.

Реферат:

1. Відображення результатів дослідження. Дисертаційне дослідження спрямоване на вирішення за допомогою нових підходів існуючих правових проблем, які пов'язані з таким явищем як зловживання адвокатом своїми суб'єктивними правами (у судочинстві, при укладанні і припиненні договорів про правову допомогу, здійсненні адвокатської діяльності, тощо) та дисциплінарна відповідальність за нього. Такий напрямок дослідження комплексно не розглядався в дисертаційних роботах інших вчених. Але він має істотне значення, оскільки прямо пов'язаний із захистом прав та інтересів людини, доступом до якісної правничої допомоги, необхідністю забезпечення незалежності адвокатури та здійснення нею конституційних функцій без жодних тиску, спекуляцій та невизначеності, вільним доступом до правосуддя, законністю і обґрунтованістю судових рішень, строками розгляду справ, ефективністю та якістю судочинства, уніфікацією стандартів правосуддя та адвокатської професії з країнами ЄС, тощо. Сучасні

теоретичні дослідження поняття «зловживання правом» без їх конкретизації і, зокрема, персоніфікації, мають доволі абстрактний характер, а при його застосуванні щодо різних напрямів діяльності адвокатів було виявлено значне поле для дослідження і удосконалення норм законодавства, зокрема, під час дисциплінарного провадження проти адвоката, надання правової допомоги одному клієнту декількома адвокатами, укладенні договорів про правничу допомогу тощо. У дисертаційному дослідженні проаналізовані різні доктринальні підходи та погляди щодо ситуацій, які дозволяють адвокатам використовувати свої права з метою зловживання ними. Домінуючі підходи до розуміння існуючих концепцій «зловживання» правом в науковій літературі України, поділено на три основні групи: перша, яка заперечує існування явища «зловживання правом», вважаючи його оксюмороном, бо «право» та «зловживання» є взаємовиключними категоріями; друга, яка розглядає «зловживання правом» як проміжну категорію – «демаркаційну лінію» між наявністю права на вчинення певних дій та його відсутністю, у відносинах, де межі права не є чіткими, між правомірною поведінкою та правопорушенням; третя – зловживання правом – особливий вид правопорушення, яке є формою «дефектної» реалізації суб'єктом наявного в нього права. За наслідком конструктивно-критичного аналізу, дисертантом продемонстровано прибічність третьому підходу, за яким зловживання правом є особливим видом правопорушення, сформульовано його чіткі ознаки та обґрунтовано особливий вид дисциплінарної (професійної) відповідальності, який отримав подальший аргументований розвиток впродовж усієї роботи. Дисертантом проаналізовано підстави та порядок притягнення адвоката до дисциплінарної (професійної) відповідальності за зловживання правом впродовж різних епох історії правничої професії як в Україні, так і за кордоном, починаючи з Давньоримських часів та Ранняго Середньовіччя, детально зупинено увагу на поточному регулюванні цього питання не лише в сучасній правовій системі України, але й в праві та судовій практиці США, Англії та Уельсу, Європейського Союзу та практиці ЄСПЛ. Такий порівняльний аналіз надав можливість зробити обґрунтовані висновки з метою вдосконалення законодавства України, яке регулює питання притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за зловживання правом та процедуру застосування такої відповідальності. Дисертантом зроблено численні пропозиції з удосконалення норм Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», процесуальних кодексів, галузевих норм матеріального права, а також окремих положень Правил адвокатської етики. Наукова новизна одержаних результатів конкретизується у таких основних положеннях та висновках, які дисертантом виносяться на захист: вперше: - сформульовано єдине комплексне визначення зловживання правом адвокатом як виду дисциплінарного (професійного) проступку, під яким дисертант визначає умисну активну дію особи, яка є адвокатом України, а у визначених законом випадках – іноземним адвокатом, право на здійснення адвокатської діяльності якої не зупинено, яка особисто здійснює адвокатську діяльність на користь клієнта на підставі чинного договору про надання правничої допомоги, щодо завідомо безпідставного (відносно умов, порядку чи строків) використання наявного у неї суб'єктивного права з метою настання наслідків, що спричиняють або можуть спричинити неправомірне обмеження прав чи законних інтересів іншої особи, незалежно від настання таких протиправних наслідків; - визначено склад та ознаки дисциплінарного проступку у виді зловживання правом (суб'єкт, об'єкт, суб'єктивна та об'єктивна сторона), розкрито їх зміст; - сформульовано особливу мету, функції та принципи дисциплінарної відповідальності адвоката, обґрунтовано її відмінність від загальної дисциплінарної (трудової) відповідальності.

2. Display of research results. The dissertation research is aimed at solving, with the help of new approaches, the existing legal problems associated with such phenomena as abuse of subjective rights by an attorney (in court proceedings, when concluding and terminating legal service agreements, practicing law, etc.) and disciplinary liability for it. This area of research has not been comprehensively considered in the dissertations of other scholars. However, it is of significant importance, as it is directly related to the protection of human rights and interests, access to quality legal services, the need to ensure the independence of the Bar and its constitutional functions without any pressure, speculation and uncertainty, free access to justice, legality and validity of court decisions, the timing of case consideration, efficiency and quality of legal proceedings, unification of justice and legal profession standards with the EU countries, etc. Modern theoretical studies of the concept of “abuse of right”

without their specification and, in particular, personification, are rather abstract, and when applied to various areas of advocates' activities, a significant field for research and improvement of the law has been identified, in particular, in disciplinary proceedings against an advocate, provision of legal aid to one client by several advocates, conclusion of legal service agreements, etc. This thesis analyses various doctrinal approaches and views on situations that allow advocates to use their rights for the purpose of abuse. The dominant approaches to understanding the existing concepts of "abuse" of rights in the scientific literature of Ukraine are divided into three main groups: the first, which denies the existence of the phenomenon of "abuse of rights", considering it an oxymoron, since "rights" and "abuse" are mutually exclusive categories; the second, which considers "abuse of rights" as an intermediate category - a "demarcation line" between the existence of the right to perform certain actions and its absence, in relations where the boundaries of the right are not clear, between lawful behaviour and an offence; the third - abuse of right is a special type of offence, which is a form of "defective" exercise of rights available to the subject. As a result of the constructive and critical analysis, the author demonstrates that the third approach is worth following, where abuse of rights is a special type of misconduct, formulates its clear features and substantiates a special type of disciplinary (professional) liability which is further developed in a reasoned manner throughout the paper. The dissertation analyses the grounds and procedure for bringing an attorney to disciplinary (professional) liability for abuse of rights during different periods of the history of the legal profession both in Ukraine and abroad, starting from Ancient Roman times and the Medieval Ages, and focuses in detail on the current regulation of this issue not only in the modern legal system of Ukraine, but also in the law and judicial practice of the United States, England and Wales, the European Union and jurisprudence of the European Court of Human Rights. This comparative analysis made it possible to draw reasonable conclusions with a view to improving the Ukrainian legislation regulating the issue of bringing an advocate to disciplinary liability for abuse of right and the procedure for applying such liability. The dissertation makes numerous proposals for improving the provisions of the Law of Ukraine "On the Bar and Legal Practice", procedural codes, sectoral substantive law, as well as certain provisions of the Rules of Attorneys' Ethics. The scientific novelty of the obtained results is specified in the following main provisions and conclusions, which the dissertation is submitted for defence: for the first time: -the author formulates a single comprehensive definition of abuse of advocate's right as a type of disciplinary (professional) misconduct, under which the dissertation defines an intentional active action of a person who is an advocate of Ukraine, and in cases specified by law - a foreign advocate, whose right to practice law has not been suspended, who personally carries out advocate activities in favour of a client on the basis of a valid legal service agreement, regarding the deliberately unreasonable (in terms of conditions, procedure or terms) use of the subjective right available to him/her, which is aimed at causing consequences that impose or may impose unlawful restriction on the rights or legitimate interests of another person, regardless of the occurrence of such unlawful consequences; -the author defines the composition and signs of a disciplinary misconduct in the form of abuse of law (subject, object, subjective and objective sides), and reveals their content.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Маліневський О. М. Концептуальні засади кваліфікації дій адвоката як зловживання правом. Науково-практичний журнал Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка. Кафедра нотаріального та виконавчого процесу і адвокатури. Цивілістична процесуальна думка. 2020. Вип. 2. С.

60–65.

- Маліневський О. М. Щодо професійної відповідальності адвокатів за зловживання правами у США. Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління Асоціація науковців України у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи». Серія: «Право». Випуск 3 (45). 2024. С. 872–886.
- Маліневський О. М. Адвокат як суб'єкт зловживання правом. Наука і техніка сьогодні. Серія: «Право». 2024. Вип. 3 (31). С. 117–129.
- Маліневський О. М. Зловживання правом адвокатом: теоретичний аспект. Наукові інновації та передові технології. Серія: «Право». Випуск 6 (34). 2024. С. 589–605.
- Маліневський О. М. Правовідносини «адвокат-клієнт»: актуальні питання зловживання правом. Адвокатура: Минуле, Сучасність та Майбутнє: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 6 лист. 2020 р.). Одеса. 2020. С. 458–461.
- Маліневський О. М. Механізми запобігання зловживанню процесуальними правами. Адвокатура: Минуле, Сучасність та Майбутнє: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 12 лист. 2021 р.). Одеса. 2021. С. 86–91.
- Маліневський О. М. Сутяжництво як різновид зловживанням правом: поняття, причини, види, засоби протидії. Адвокатура України: сучасний стан та перспективи розвитку: III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 16 груд. 2021 р.). Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. 2021. С. 166–168.
- Маліневський О. М. Зловживання процесуальними правами: шляхи законодавчого врегулювання. Розвиток адвокатури України в умовах реформування системи правосуддя: матеріали круглого столу / Кафедра нотаріального, виконавчого процесу та адвокатури, прокуратури, судоустрою Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Координатор проектів ОБСЄ в Україні (м. Київ, 15 груд. 2021 р.). Київ. 2021. С. 93–96.
- Маліневський О. М. Співучасть у зловживанні правом адвокатом: роль клієнта. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи України: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 29 жовт. 2021 р.). Чернівці: Національна академія правових наук України; кафедра процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Німецько-українське об'єднання юристів. 2021. С. 159–160.
- Маліневський О. М. Неучасть адвоката в судовому засіданні: зловживання правом чи порушення обов'язку. Актуальні проблеми судового права: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 21 квіт. 2023 р.). Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2023. С. 255–260.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0117U002700; 0119U102857

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кухнюк Дмитро Володимирович

2. Dmytro V. Kukhniuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2294-4945

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гулик Андрій Григорович

2. Andrii H. Hulyk

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5390-1812

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський окружний адміністративний суд

Код за ЄДРПОУ: 35775334

Місцезнаходження: вул. Чоловського 2, Львів, 79018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дем'янова Олена Вікторівна

2. Olena V. Demianova

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4933-4610

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трунова Галина Анатоліївна

2. Halyna A. Trunova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1829-2561

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венецька Марина Віталіївна

2. Maryna V. Venetska

Кваліфікація: к.ю.н., старший науковий співробітник, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7082-9426

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Тимченко Геннадій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Тимченко Геннадій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Скрипнюк О.В.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна